ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΓΑΛΑΚΤΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΑΣ & ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑΣ 2026

11 Νοεμβρίου 2026

Η αγορά γάλακτος στην Κύπρο

Βασικά ευρήματα και εισηγήσεις της κλαδικής έρευνας της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού

Δρ Παναγιώτης Αγησιλάου

Trojan Economics Consultants Ltd

trojaneconomics
COMPETITION EXPERTS

10΄

Η αγορά γάλακτος στην Κύπρο

Τα βασικότερα ευρήματα της Κλαδικής Έρευνας της ΕΠΑ

Τι εξετάστηκε;

Παραγωγή → συλλογή / μεταφορά → χονδρική διάθεση γάλακτος προς τυροκομεία

Δεν εξετάστηκε η μεταποίηση και η λιανική αγορά τελικών προϊόντων.

143
Σελίδες

22.07.2022
Έναρξη περιόδου εξέτασης

25.07.2023
Λήξη κύριας περιόδου εξέτασης

25.09.2026
Ημερομηνία έκδοσης της Έκθεσης

Το Πλαίσιο Συμφωνίας της 22ας Ιουλίου 2022

Εφαρμογή: τιμές, διάθεση παραγωγής και ανταγωνισμός

«Δεν διαπιστώνονται ενδείξεις ότι η εφαρμογή του Πλαισίου Συμφωνίας οδήγησε σε στρέβλωση ή περιορισμό του ανταγωνισμού»

Δύο βασικές πρόνοιες

- Αύξηση τιμών αγοράς γάλακτος από 1.8.2022
  - **Πρόβειο:** €1,35 – 1,45 ανά λίτρο
  - **Αιγινό:** €0,80 – 0,90 ανά λίτρο
  - **Αγελαδινό:** τουλάχιστον €0,05 ανά λίτρο
- Απορρόφηση όλων των ποσοτήτων γάλακτος από τυροκόμους στις συμφωνημένες τιμές

Δομή αγοράς και εξέλιξη παραγωγής

Εκμεταλλεύσεις, παραγωγή 2022–2023 και συγκέντρωση αγοραστών (2022)

2.066 αιγοπροβατοτροφικές μονάδες

275 αγελαδοτροφικές μονάδες

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΟΣΟΤΗΤΩΝ (2022–2023)

Πρόβειο
42,79 → 48,17 εκ. λίτρα
+12,59%

Αγελαδινό
≈278,43 → ≈295,06 εκ. λίτρα
+5,97%

Αιγινό
34,40 → 36,19 εκ. λίτρα
+5,22%

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΑΓΟΡΩΝ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΥΡΟΚΟΜΕΙΑ (2022)

Αγελαδινό	5 μεγαλύτερα τυροκομεία	**71,49%**
Αιγοπρόβειο	7 μεγαλύτερα τυροκομεία	**68,96%**

Πηγή: ΕΠΑ, παρ. 15, 20, 25, 62, 69, 122–123. Αγελαδινό: παραδόσεις σε λίτρα (με 1,03 kg/L).

Τιμές, εξαγωγές και κρατική στήριξη

Επιλεγμένοι δείκτες (2021–2023)

+13,99 σεντ €/λίτρο
Εκτιμώμενη μέση διαφορά τιμής αγελαδινού Κύπρου – ΕΕ (2022–2023)
Μετατροπή από €0,1358/κιλό · παρ. 294

83,8%
Μερίδιο εξαγωγών χαλλουμιού 7 τυροκομείων (2023)
Παρ. 57–58

€35 εκατ.
Συνολικές ενισχύσεις αιγοπροβατοτροφίας ≈€0,15/λίτρο σε ετήσια βάση
Τακτικές και έκτακτες, 2021–2023 · παρ. 326

ΤΙΜΕΣ ΠΩΛΗΣΗΣ ΟΜΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΠΡΟΣ ΤΥΡΟΚΟΜΕΙΑ

Είδος γάλακτος	Εύρος (€/λίτρο)	Απόκλιση (max-min)
Αιγινό	**€0,80 – €1,02**	**27,5%**
Πρόβειο	**€1,35 – €1,60**	**18,5%**
Αγελαδινό	**€0,62 – €0,69**	**11,3%**

Μικρότερο εύρος στο αγελαδινό, συμβατό με ισχυρότερη συλλογική οργάνωση — όχι απόδειξη αιτιώδους σχέσης.

ΕΠΑ, παρ. 242–247, 273–275. Αιγινό/πρόβειο: τιμολόγια Ομάδων. Αγελαδινό: μηνιαίες μέσες Ομάδων. % ως προς ελάχιστο· όχι διαχρονική αύξηση.

Δομή παραγωγών και συλλογική οργάνωση

Συγκριτικά στοιχεία για αιγοπροβατοτροφία και αγελαδοτροφία (κυρίως 2023)

Δείκτης	Αιγοπροβατοτροφία	Αγελαδοτροφία
Αριθμός μονάδων	2.066	275
Μονάδες με < 50 ζώα	42,2%	18,2%
Γάλα μέσω συλλογικών σχημάτων	≈20%	≈66%

Μεγαλύτερη αναλογία πολύ μικρών μονάδων και χαμηλότερη συλλογική διάθεση στην αιγοπροβατοτροφία.

Πηγές: ΕΠΑ, Πίν. 8–9, 13 · Τμήμα Γεωργίας, Επισκόπηση Αγελαδοτροφίας 2023, Πίν. 4. Αγελαδινό: Β΄ εξάμηνο 2022.

Δεν έχουν όλες οι εκμεταλλεύσεις την ίδια κερδοφορία

Εύρος περιθωρίων μονάδων δείγματος (2023)

	Ελάχιστο	Μέγιστο
Αιγοπροβατοτροφία	**-58%**	**+31%**
Αγελαδοτροφία	**-8%**	**+28%**

69% → 73% του κόστους στις αγελαδοτροφικές μονάδες: ζωοτροφές και κτηνιατρικά έξοδα (2021–2023)

Ούτε τα τυροκομεία έχουν ομοιόμορφη κερδοφορία

Καθαρά περιθώρια 7 μεγάλων τυροκομείων (2021–2023)

4% μέχρι 12%

3 από τα 7 μεγαλύτερα τυροκομεία (2022)

–8% μέχρι +1%

Υπόλοιπα 4 από τα 7 μεγάλα τυροκομεία (ανάλυση 2021–2023)

Κερδοφορία ≠ υπερβολική απόδοση

Απαιτείται σύγκριση απόδοσης με κόστος κεφαλαίου.

Πέντε βασικές προκλήσεις της αγοράς γάλακτος

Διαρθρωτικές παρεμβάσεις για μεγαλύτερη βιωσιμότητα και αποδοτικότητα

01	**Κατακερματισμός παραγωγών**	Συγχωνεύσεις μικρών μονάδων για οικονομίες κλίμακας.
02	**Διαφορές παραγωγικότητας / κόστους / κερδοφορίας**	Σύσταση οργανώσεων παραγωγών.
03	**Υψηλό κόστος ζωοτροφών**	Μείωση εξάρτησης από εισαγωγές.
04	**Ανισορροπία προσφοράς και ζήτησης**	Καλύτερη πρόβλεψη και προγραμματισμός παραγωγής. Διερεύνηση παραγωγής γάλακτος μακράς διάρκειας (UHT).
05	**Συνεχής κρατικής στήριξης**	Στοχευμένα μέτρα για αύξηση παραγωγικότητας και οικονομική βιωσιμότητα.

Πηγή: ΕΠΑ (2026), ενότητες 2–6, ιδίως παρ. 300, 326–327.

Ευχαριστώ

για την προσοχή σας

Δρ Παναγιώτης Αγησιλάου

Trojan Economics Consultants Ltd